

PRESTEUTDANNELSEN PÅ MADAGASCAR

av

ERLING DANBOLT

Le ministère pastoral aujourd'hui et demain à Madagascar. Rapport de la commission d'enquête sur la préparation des pasteurs à Madagascar, Septembre—Novembre 1956 par C. W. Ranson — F. Birkeli — F. Michaeli — T. Rasendrasina. Paris 1957.

For en overfladisk betraktning kan det se ut som om veksten i de unge kirkers selvstendighet kan måles etter reduksjonen i misjonens innsats. Flere og flere av de unge kirker løsgjør seg organisatorisk fra sin forbindelse med misjonsselskapene, danner selvstendige kirker og bærer selv sine utgifter. Har de så bruk for misjonens innsats fremdeles?

Ser en dypere på saken, så ser en at løsgjørelsen fra forbindelsen med misjonen er bare den negative side ved selvstendigjørelsen. Løsrivelsen fra misjonen tilfører ikke de unge kirker ny kraft. Hvis den ikke er en følge av den indre vekst i åndelig modenhet, vil den kunne bli ødeleggende for de unge menigheter. Den kommunistisk pregede nasjonalisme som gjør seg så sterkt gjeldende i de unge kirker, har lite syn for den kristne kunnskap og den åndelige modenhet som er nødvendig om kirken skal kunne stå imot presset fra hedenskap og materialisme. Den fører de unge kirker inn i en avhengighet som er meget farligere enn avhengigheten av misjonene, fordi det er en avhengighet av ikke-kristne makter: kommunisme, nasjonalisme og nedarvet stammehat og familiediktatur. Derfor er det nødvendig nå mer enn noensinne å legge vekten på den positive side av selvstendigjørelsen, gjennom forkynnelse og undervisning. Her må derfor utdannelsen av prester i de unge kirker få den fremste plass.

Det er i erkjennelsen av dette Det internasjonale misjonsråd i London har sendt studiekommisjoner til forskjellige misjonsmarker for å undersøke spørsmålet om presteutdannelsen og inspirere til større innsats på dette felt. De tre rapporter fra Afrika sør for Sahara er omtalt i dette tidsskrift for to år siden (se E. Danbolt: «Presteutdannelsen i Afrika i dag og i morgen», NOTM 1955, s. 219—229). Rapporten fra Madagascar foreligger nå. Den er kommet ut på fransk, men skal også komme på engelsk og madagassisk.

Kommisjonens medlemmer var: dr. Charles W. Ranson, generalsekretær i Det internasjonale misjonsråd, dr. Fridtjov Birkeli, direktør i Det lutherske verdensforbunds misjonsdepartement, professor Frank Michaëli, pro-

fessor i gammeltestamentlig teologi ved Det protestantiske teologiske fakultet i Paris, og pastor Rasendrasahina, generalsekretær i Londonermisjonens synode i Imerina, Tananarive.

Selvstendigjørelsen av kirken er kommet lenger på Madagascar enn mange andre steder. Den lutherske kirke, som omfatter omtrent hele den sørlige del av Madagascar, er organisert som en selvstendig madagassisk-luthersk kirke med 205 000 medlemmer, omtrent 10 % av befolkningen. På den nordlige halvdel av Madagascar arbeider flere reformerte misjoner: Londonermisjonen (LMS), Parisermisjonen (MPF), kvekerne (FFMA) og anglikanerne. De er også nådd langt i selvstendigjørelse av den madagassiske kirke. Men arbeidet for å danne en samlet madagassisk-reformert kirke for denne del av landet, støter på store vanskeligheter. Det er ikke bekjennelsesspørsmålet som volder størst besvær, det har man derfor utsatt til sammenslutningen er gjennomført. Vanskeligheten er særlig den at det er i strid med Londonermisjonens struktur som independentisk å gå inn i en kirkeorganisasjon som har myndighet over enkeltmenigheten.

De reformerte misjoner har da også sine selvstendige presteskoler. Bare for Londonermisjonens mark er der tre skoler med tilsammen 63 studenter, de andre misjonene har hver sin, så det blir 6 i alt, mens den lutherske kirke har en felles-luthersk presteskole på Ivory. De reformerte presteskoler er små, med én klasse, én misjonær (som oftest har et distrikt å bestyre ved siden av sitt arbeid ved skolen) og én eller to madagassiske professorer. Nivået er for flere av skolene på grensen mellom bibelskole og presteskole. Best står MPF med en forberedelsesklasse på ett år og en teologisk klasse på tre år. På denne skolen er der 32 studenter i alt.

I en særstilling står den felles-lutherske presteskole på Ivory, Fianarantsoa. Den er felles for hele den madagassisk-lutherske kirke. Skolen er delt i tre avdelinger, en to-årig forberedelsesklasse som skal føre fram til samme almendannelsesnivå som den teoretiske lærerskoleeksamen, en teologisk klasse på fire år, og en egen skole for studentenes koner. Lærerpersonalet består av to norske og en amerikansk misjonær, tre madagassiske professorer for teologisk avdeling og to for forberedelsesklassen, foruten en norsk og en madagassisk lærerinne for koneskolen. Der er en vel utstyrt skolebygning, en vakker elevby, i ferd med å bygges om etter tidens krav, og barnekrybbe for elevbarna. Der er 78 studenter.

Kommisjonen peker på at studienivået ligger for lavt ved alle skolene unntatt den lutherske. Den foreslår derfor å slå alle de reformerte skolene (unntatt den anglikanske) sammen til én stor skole for Nord-Madagascar ved siden av den lutherske for Sør-Madagascar, og med omtrent samme ordning.

Når det gjelder studieplanen, understreker kommisjonen sterkt nød-

vendigheten av å heve nivået ved opptagelsen, utvide studietiden til 3—4 år utover forberedelsen, og legge vekt på innføringen i den kristne tro. Det er ikke en konfesjonelt bestemt tros lære den vil ha, men en almen bibelsk innføring i den kristne tro bygget på et eksegetisk studium av de bibelske skrifter, særlig de nytestamentlige. Fortolkning av de bibelske skrifter mangler nemlig nesten helt ved de reformerte skoler.

For oss norske er det en glede å se den anerkjennelse den lutherske presteskole på Ivory får av kommisjonen. Det er i virkeligheten dens organisasjon og studieordning den foreslår som mål for den felles-reformerte presteskole den vil ha opprettet. Kommisjonen understreker også betydningen av å skape en madagassisk-teologisk litteratur og nevner den store aktivitet både fra reformert og luthersk side i 1880-årene. Men den nevner ikke at den lutherske kirke har gjort en innsats på dette felt også i vår tid og gitt ut teologiske lærebøker etter vår tids krav.

Kommisjonen er klar over at tiden ikke er inne til å opprette et teologisk fakultet på Madagascar. Man kan ikke kreve artium som betingelse for opptagelse, da det er en rent fransk eksamen, mens kirkens arbeid og dens presteutdanning må være på madagassisk. Men nivået må stadig heves, og professorene, både europeere og madagassere, må få anledning til å spesialisere seg i de forskjellige disipliner. Det er om å gjøre at skolene rekrutteres fra de forskjellige strøk av Madagascar så også utkantstammene kan få prester av sitt eget folk, slik det skjer i den lutherske kirke. Nettopp her, i arbeidet for å skape en åndelig enhet på tvers av alle stammemotsetninger, betyr studiet i fellesskap ved en større skole meget. Det gjelder å ruste den madagassiske kirke til kampen mot den hedensk pregede nasjonalisme med den fare for religionsblanderier den innebærer, mot materialisme, alkoholisme og innflytelsen fra europeisk og amerikansk sekularisme og skape en ansvarsbevisst prestestand. Det Madagascar trenger er ikke maktglade førere i den unge kirke, men sjelsørgere og forkynnere som fører sine menigheter inn i Guds ord.

Det er en klar og lærerik innføring i situasjonen på Madagascar kommisjonen gir i sin rapport. For dem som ønsker et nærmere kjennskap til dette viktige spørsmål i arbeidet for å selvstendig gjøre den madagassiske kirke, er den uunnværlig.